

ailem

Bebeğinizin
engelli
doğmasını
önleyebilirsiniz

ECHARPE®

PARIS

Cumhuriyet Caddesi No: 340 / 3 Osmangazi / BURSA | Tel. +90 224 220 16 44 | Faks +90 224 220 24 51

www.echarpe.com.tr

www.diclegiyim.com

Pazar
GÜNLERİ DE
sizleri
BEKLİYORUZ.

Merkez: İ.M.Ç. 5. Blok No: 5657 Unkapanı / İstanbul
Tel: (0212) 522 22 19 - 526 57 46 - 520 03 58 - 520 76 75
Faks: (0212) 527 32 58

Şube: İ.M.Ç. 5. Blok (Giriş Kat) No: 5569 Unkapanı / İst.
Tel: (0212) 520 03 58 - 522 22 19

Fabrika: Cebeci Cad. 2491 Sokak No: 37
Sultançiftliği - G.O. Paşa / İstanbul
Tel: (0212) 606 02 02 (Pbx) Faks: (0212) 606 01 51

SATIŞ NOKTALARIMIZ: Akçay Giyim: Şirinevler - İstanbul Tel: 0.212. 442 58 45 • Aydınlar Konf.: Pendik - İstanbul Tel: 0.216. 375 57 51 • Nasmine Giyim: Pendik - İstanbul Tel: 0.216. 493 97 55
Gözde Giyim Mag.: Kaynarca İstanbul Tel: 0.216. 396 12 95 • Nisanur Giyim: Primit Çarş. No:18 İstanbul Tel: 0.212. 487 45 73 • Anıl Giyim: Ümraniye - İstanbul Tel: 0.216. 335 11 82
Taha Giyim: Büyüçekmece- İstanbul Tel: 0.212. 861 60 83 • Ratex : Üsküdar - İstanbul Tel: 0.216. 532 17 00- 01 • Ferrace Giyim: Adana Tel: 0.322. 351 30 79 • Zeyit Pazarı: Ağrı Tel: 0.472. 711 44 22
Berre Tesettür: Amasya Tel: 0.358. 212 37 22 • Yüksel Giyim: Samanpazarı - Ankara Tel: 0.312. 309 34 69 • Beyza Kofeksiyon: Ulus - Ankara Tel: 0.312. 324 02 30
Moda Dünyası: Keçiören- Etilik - Ankara Tel: 0.312. 326 62 89 • Medine Pazarı: Korkuteli - Antalya - Tel: 0.242. 646 19 29 • Güldeste Giyim: Nazilli Aydın Tel: 0.256. 313 71 89 • Medeks Giyim: Oidim - Aydın Tel: 0.256. 811 46 03
Habibe Gülşen: Balıkesir 0.266. 245 03 30 • Nazar Giyim: Bigadiç - Balıkesir Tel: 0.266. 614 70 74 • Tekbir Edremit: Edremit - Balıkesir Tel: 0.266. 373 10 40 • Fatih Konfeksiyon: Balıkesir Tel: 0.266. 245 56 43
Yörükoğlu Giyim: Balıkesir Tel: 0.266. 762 28 26 • Sözer: Susurluk- Balıkesir Tel: 0.266. 865 48 98 • Rabia Giyim: Bandırma - Balıkesir Tel: 0.266. 713 24 25 • Gelin Çeyiz Sarayı: Taban - Bitlis Tel: 0.434. 827 04 24
Pınarlar Tic.: Bolu Tel: 0.374. 421 94 24 • Tutku Butik: Burdur Tel: 0.248 232 13 64 • Tek-Mil Giyim: Bursa Tel: 0.224. 328 59 20 • Çiçek Giyim: Bursa Tel: 0.224. 676 96 70 • İlhan Giyim: Çanakkale Tel: 0.286. 4162547
Mesture Giyim: Denizli Tel: 0.258. 262 17 85 • Büşra Giyim: Diyarbakır Tel: 0.412. 228 18 09 • Nisa Giyim: Diyarbakır Tel: 0.412. 224 66 03 • İnci Giyim: Erzurum Tel: 0.446 214 81 08
İnci Tesettür: Erzurum 0.246 214 33 37- 224 25 22 • Ana-kız Magazası: Erzurum Tel: 0.442.213 49 36 • Uygur: Erzurum Tel: 0.442. 213 79 95 • Mim Magazaları: Erzurum Tel: 0.442. 213 95 02
Mesture Giyim: Eskişehir Tel: 0.222. 234 86 66 • Sabo Giyim: Gaziantep Tel: 0.342. 271 59 17 • Feyz Tesettür: Gaziantep Tel: 0.342. 220 85 04 • Akşa Giyim: Gaziantep Tel: 0.342. 339 95 59
Yayaladağı Tesettür Giyim: Antakya - Hatay Tel: 0.326. 213 11 83 • Bilir Tesettür: Cumhuriyet Cd. - Isparta 0.246. 232 79 76 • Gündoğdu Giyim: İzmir Tel: 0.232. 489 01 43
A.N.C. Genetik Tek.: Kayseri Tel: 0.352. 332 16 88 • Ekber Giyim: İzmit - Kocaeli Tel: 0.262. 325 81 30 • Ali Fuat: Kocaeli Tel: 0.262. 452 11 44 • Güvenilir Tic.: Konya Tel: 0.332. 3520113
Kaymak Giyim: Konya Tel: 0.332. 350 64 58 • Beril Giyim : Konya Tel: 0.332. 353 11 41 • Dgs Giyim: Manisa Tel: 0.236.714 55 90 • Sultan Giyim: Karamanmaraş Tel: 0.344. 225 54 43
Mericmekler Moda : Alşın - Karamanmaraş Tel: 0.344. 511 77 37 • Akkuş Tek.: Rize Tel: 0.464. 213 17 80 • Çetinkaya Pardüsü: Adapazarı - Sakarya Tel: 0.264. 272 10 57 • Eliller Giyim: Samsun 0.362. 431 07 72
Kariyer Magazaları: Sivas Tel: 0.346. 224 67 99 • Vildan Tesettür: Pazaryeri - Yalova 0.226. 814 45 47 • Ömer Faruk: Yozgat Tel: 0.354. 212 91 28 • Vizyon: Zonguldak Tel: 0.372. 322 01 68
Eregli Özbay: Eregli - Zonguldak Tel: 0.372. 312 28 40 • Furkan Giyim: Zonguldak 0.372. 253 06 49

İÇİNDEKİLER

Manevi virüsler
değişime uğrar mı? ■ 4

Sağlıklı bir hamilelik
için 10 tavsiye ■ 6

Müstehcen görüntülere
bakmanın hükmü ■ 8

Masum yalanlara
izin var mı? ■ 9

KAPAK: Engellilik önle-
nebilen bir sorundur ■ 10

Çocuğumla her güne bir
ayet: Bismillah ■ 22

Tehlikeli 3 yol ■ 24

Bir Teklif ■ 28

Dr. Can sizlerle ■ 30

Haşmetli...

- Sizin falanca konudaki âli düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizin gibi bir abimiz ve üstadımız varken bizlere söz söylemek düşmez. Lütfen buyurur musunuz? Yoksa biz bir hata mı yaptık, sizi kırdık mı? Böyle bir şey varsa kendimizi affedemeyiz. Ne ceza verirsiniz kabulümüzdür...

Sözlerinizin altındaki derinliğe vâkıf olamıyoruz. Bu bizim yüzey-selliğimizden. Ama şunları kastettiğinizi anlıyorum, bunun için de elimden geleni yapacağım.

***

Şeyh uçmaz müridi uçurmuş. "Sus da adam sansınlar seni." sözü de madalyonun diğer yüzünü oluşturuyor. Ketum davrananlar için de "Çok şey biliyor; ama konuşmuyor!" denir çoğu zaman. Halk karşısına çıkmamak, yönettiği ile aracı idarecilerle muhatap olmak, kendisiyle görüşmek için özel çabalar sarf etmek de "büyük" olabilmene bir parçası mıdır?

Büyük görünmeye çabalamakla, kendini, "Ben büyük değil, aksine sıradan bir insanım." tavır arasında ne kadar zıt bir durum söz konusu. Enaniyetin zirve yaptığı, hep "Ben, ben" düşüncelerinin dolaştığı altın sırmalı ego koltuğunda, gurur ve kibrin koltuk altlarına yaptığı destekle hayata bakanlar, sanal dünyalarının mahkumudurlar. Hayatın merkezine kendini koyup, herkes ve her şey benim etrafımda dön-meli, diyenlerin bir krallıklarını ilan etmedikleri kalır. Bugün kral ve kralcıklarla dolu bir toplumun içindeyiz. Her taraf kral dolunca, herkesi de yaver ve emir eri gördükçe, "Haşmetli kralım!" beklentisi kaçınılmaz olur.

***

Her kuruma başkan değil de sanki kral seçiyormuşuz gibi bir hava var. Kim nereye başkan oluyorsa, onun iradesi

içindeki tüm yerlerde boy boy resimleri yer alıyor: adı ve şanı kazanıyor. Yüz sayfalık bir dergide, yüz belediye başkanını resmini, başkanın kraliyet dairesinden özel fotoğrafçısı çeker. Bu Türkiye'nin her belediyesinde vakıy-ı âdiye-den bir olay değil midir? Halka duyurula-cak sıradan bir ilanın altında bile uzun uzun imzalar yer alır. Sonuçta yapılması gereken bir iş yapılmıştır; ama çevrede onlarca pankart "Falanca falanca başka-na teşekkür ederiz." Neden, işini yaptığı için mi? Sonra beş yıl geçer, belediye başkanı değişir, dergideki resimler, pan-kartta yazılan isimler de değişir. Peki ne değişmez? Belediye başkanının kendi is-minin yücelmesi ve yeniden seçilmesi üzerine çalışması değişmez.

***

Bir derneğe, vakıfa ya da bir birliğe seçilen krallar da aynıdır. Haşmetli ve görkemlidir onun makamı. Çevresinde yandaşlarının olması krallığının devamının sigortasıdır. Hep "ben" diyen başkanları, "ben-cillik" bekler. Bencillik gözleri kör eder, sarhoşluk verir. Nereye çarptığını, nereye yuvarlandığını, kiminle el sıkıştığını, hangi yöne doğru gittiğini bilemez.

***

İçinizde kral olma isteği varsa onu çıkarın atın. Bir kuruma başkan olmayı, sırtına ağır bir yük almış, sorumluluğu çok bir hizmet alanı olarak düşünün. Makamlar, lüks ve şatafat içinde kalbinizi ve ruhunuzu kurban vermenizi ister. Bir yerin yönetimine adaysanız isminizin, fotoğrafınızın boy boy yayınlanmasından çok, yaptığınızın doğru olduğuna bakın. Halka bunları anlatmak gerekiyorsa isminizi değil belediyenizi ya da çalıştığınız kurumu öne çıkarın. Sizi yargılayacak olanın sadece halk olmadığını, bir de Hakk'ın olduğunu unutmayın.

ZAMAN ailem

2 EYLÜL 2006 CUMARTESİ SAYI: 195

Feza Gazetecilik A.Ş.

Adına İmtiyaz Sahibi

Genel Yayın Müdürü

Yayın Danışmanı

Yayın Editörleri

Katkıda Bulunanlar

Tasarım

Kapak Fotoğrafı

Sorumlu Müdür ve Yayın

Sahibinin Temsilcisi

Reklam Satış Yöneticisi

Yayın Türü

Ali Akbulut

Ekrem Dumanlı

Hamdullah Öztürk

Serhat Şeftali

Mustafa Aydın

Şemsinur B. Özdemir

Ali Demirel

Süleyman Sargin

Mehmet Şimşek

Burak Soysal

Ali Odaşası

M. Süleyman Başaran

s.basaran@zaman.com.tr

0 212 454 82 25

Yerel Süreli

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul

Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr

Baskı: Feza Gazetecilik A.Ş. Tesisi

http://ailem.zaman.com.tr

Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Serhat Şeftali

s.seftali@zaman.com.tr

ailem 3 ■ 2 EYLÜL 2006 CUMARTESİ

Manevi virüsler değişime uğrar mı?

Maddî virüsler için sürekli bir değişim ve yenilik söz konusu olduğu gibi, manevî hastalıklara sebep olan virüsler de çağa göre değişiklik arz edebilir. Bildiğiniz gibi, doktorlar bazı hastalıklar için her sene biraz daha farklı bir aşı geliştirmek zorundadırlar. Çünkü, önceden tespit edilen virüsleri vücudun tanımasını sağlayan ve o virüslere karşı bünyeyi uyaran bir aşı, bu sene faydalı olsa

bile, bir sonraki sene, aynı hastalığa yol açan ama gen yapısı farklı olan virüse karşı tesirsiz kalmaktadır. Mesela, bu senenin grip aşısı gelecek sene -çok defa işe yaramamaktadır; çünkü, gribe neden olan yeni virüsün gen yapısı farklı olmaktadır. Aynen öyle de, manevî virüslerin yapısı ve az ya da çok zarar verme açısından sıralaması da zamana, mekâna ve şartlara göre değişebilmektedir.

Çocuklara dinlemesini öğretin

Çocuklar ilgilerini çeken şeyleri heyecanla anlatmak isterler. Ya da anne-babanın sohbetine kendileri de dahil olmaya çalışırlar. İşte eşinizle konuştuğunuz bir anda oğlunuz ya da kızınız söze karıştırsa ona kızmadan, “Bak Ayşegül babanla konuşuyorum. Sözüm bitince seni dinleyeceğim.” deyin. Sözünüz bitince de, “Evet Ayşegül seni dinliyoruz.” diyerek onun konuşmalarını dikkatlice dinleyin. Böylece çocuğunuz dinlemesini öğrenecektir.

Eşinize olan saygınızı çocuklarınız da görsün

Hanımınızla ya da kocanızla ilişkiniz ne kadar içten ve derinden olursa olsun, birbirinize saygıda kusur etmeyin. Boş vaadlerde bulunmak, verdiğiniz sözleri yerine getirmemek ve birbirinize karşı sarf ettiğiniz nahoş sözler, davranışlar çocuklarınızda olumsuz etkiler bırakacaktır. Bu davranışların çocukların kendilerine de yansıtacağını ve yarın aynı fiilleri size karşı da yapabileceğini unutmayın.

ailem

KISA KISA

Methedilmeyi bekleme ve makam-mevki zararlı bir istek mi?

Çok tehlikeli olan şeytanî tuzaklardan biri “hubbu câh”tır. Hubb; sevgi, bağlılık, tutku demektir; câh ise, makam, mansıp, pâyê, şöhrat ve itibar manalarına gelmektedir. Dolayısıyla, “hubbu câh”; makam sevgisi, pâyê tutkusu, şöhrat düşkünlüğü, rütbe hırsı ve itibar arzusu gibi manaları çağrıştıran bir terkip olarak dilimize girmiştir ve yaygınca kullanılmaktadır. İnsanlara görünme, methedilmeyi bekleme ve halk nazarında saygın bir kişi olmayı istemek insanın en zayıf damarı olarak gösterilmiştir.

Hubbu câh çok tehlikelidir; öyle ki, bazı zayıf karakterli kimseler ondan dolayı pek çok hileye başvurur, haksızlıklar irtikap eder ve zulme girerler. Önce makam-mansıp sahibi olmak, sonra da yerlerini ve itibarlarını korumak için olmadık sebeplere tutunur, bir sürü cürümlere bulaşır ve pek çok günah işlerler. Bundan dolayıdır ki, Allah Rasûlü bir hadis-i şerifte mealen şöyle buyurmuştur: “Şöhrat ve makam sevgisinin insana verdiği zarar, koyun sürüsüne saldıran bir kurdun o sürüye verdiği zarardan daha çoktur!”

eğitim gelecektir

ÖSS BAŞARI

2001 % 100 BAŞARI
2002 % 100 BAŞARI
2003 % 98 BAŞARI
2004 % 98 BAŞARI
2005 % 99 BAŞARI

DÜNYA MATEMATİK OLİMPİYATLARI

2006 DÜNYA 2.ligi (Slovenya)
2005 MANSİYON (Meksika)
2004 DÜNYA 2.ligi (Yunanistan)
2002 DÜNYA 3.lüğü (ABD)
2001 DÜNYA 3.lüğü (Tayvan)

ŞEHZADE MEHMET KOLEJİ

- ÖSS hedefi için bire bir ilgi
- Sınırsız döküman desteği
- Mesai kavramını ortadan kaldıran ve takım ruhuyla çalışan ekip
- Profesyonel bir yaklaşım, kaliteye yolculuk
- Uluslararası Matematik Olimpiyatlarında toplam 10 madalya
- 2005 Ulusal Matematik Olimpiyatında 1 Altın, 1 Bronz Madalya

- ✓ 18 değişik kulüp çalışması,
- ✓ EUROPEAN SCHOOLNET üyesi
- ✓ Anaokulundan üniversiteye,
- ✓ Eğitim ile bilimi, sosyal ve kültürel faaliyetlerle destekleyen çok yönlü bir eğitim anlayışı

- ✓ ÖSS hedefi için birebir ilgi,
- ✓ Tecrübeli ve dinamik öğretmen kadrosu
- ✓ Teknoloji destekli kaliteli bir eğitim
- ✓ Sınırsız döküman desteği
- ✓ Öğrenciyi derinlemesine tahlil ve alan seçiminde maksimum hassasiyet
- ✓ Mesai kavramını ortadan kaldıran ve takım ruhuyla çalışan bir ekip
- ✓ Doğayla içi içe kampüs ve her türlü spor olanağı

• Anaokulu • İlköğretim • Lise

OSB Karşısı / Manisa Tel: 0236 233 37 00 (pbx)
www.sehzade.k12.tr

Kilo vermek isteyenlere öneriler

- Etli yemeklere yağ katmayın.
- Yemeklere konan yağ miktarını azaltın.
- Yemeklerin suyundan daha çok posa kısmını tercih edin.
- Bol sebze ve meyve yiyin.
- Taneli tahılları tüketin.
- Kırmızı et yerine derisiz tavuk, hindi ve balığın beyaz etlerini tercih edin.
- Mayonez kullanmayın.
- Yağlı yiyeceklerden uzak durunuz (Amerikan salatası gibi).
- Cips, yağlı patlamış mısır, yağlı kraker, börek, çörek, pasta vb. yiyecekleri tüketmeyin ya da seyrek ve az miktarda tüketin.

Sağlıklı bir hamilelik için 10 tavsiye

- 1-** Her gün düzenli ve dengeli 5 ya da 6 öğün yemek yiyin.
- 2-** Doktorunuzun size tavsiye edeceği bir vitamini her gün düzenli olarak alın.
- 3-** Günde 8-10 bardak su için, kafein ve yapay içeceklerden uzak durun.
- 4-** Kesinlikle içki içmeyin.
- 5-** Sigara içmeyin, içilen yerde durmayın.
- 6-** Egzersiz yapmaya çalışın. Günde 15-20 dakikalık yürüyüşler yapabilirsiniz..
- 7-** Günde 8 saat uyku uyumaya çalışın.
- 8-** Rahat ayakkabılar giyin. Günde birkaç kere ayaklarınızı havaya kaldırarak ayaklarınızın şişmesini önleyebilirsiniz.
- 8-** Arabada giderken mutlaka emni-

yet kemerinizi karnınızın altına gelecek şekilde, kalçalarınıza doğru takın. Hava yastığından mümkün olduğunca uzak oturmaya çalışın.

10- İlaç almamaya gayret edin. Bitkisel hiçbir ilacı doktorunuza sormadan kullanmayın.

Zaman her an kitap zamanıdır

Kitapsız geçen her gün, kayıp bir gündür. Hele Rabbimiz'in bize hususi mektubu olan Kur'an'sız geçen günlerimiz ise tam anlamıyla israf olmuş zaman dilimlerini oluşturur.

Çevremizde duyabileceğimiz, "Okul biteli şu kadar yıl oldu, elime bir kitap bile almış değilim!" sözleri asla bir "övünç" ifadesi olamaz.

Her an hayat gelişmekte ve yeni yeni şeyler oluşmaktadır. Bizim asla derinleşemeyeceğimiz, tecrübe kazanamayacağımız alanlarda birileri bizim için ter dökmekte ve bu tecrübelerini kitaplaştırmaktadır.

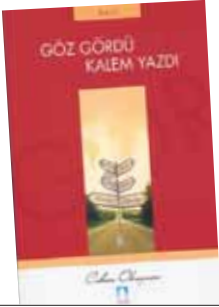
Sarıkamış'ta Allahu Ekber dağlarında neler mi yaşandı, kendimiz araştıramayız ama ciddi bir kaynak bize o günlerin soğukunu, açlığını, zorluklarını yansıtabilir. Yine eğitim ve sağlıkla ilgili merak ettiklerimizi, kitaplardan çok rahat öğrenebiliriz. Çocuğunuz niye sıradışı davranıyor? Yoksa, sebebi siz olmasınız? Kâinat bir kitapsa ve biz okumasını bilmiyorsak ne yapabiliriz? Nafile ibadetler yapmak istediğimizde, neyi nasıl yapacağımızı nereden öğrenebiliriz? Tabii ki kitaplardan.

Çok gezen mi bilir, yoksa çok okuyan mı? Tabii ki gezerken çok okuyan! Hele bir de onlar "Göz gördü, kalem yazdı" deyip gezi yazıları yazmışsa, bizim gidemeyeceğimiz yerlerin kokusu, buğu buğu tüter satır aralarında.

Kalp, akıl, nefis ne demektir? Tasavvuf yolunda kişi hangi merhalelerden geçer. Marifetullah ve Muhabbetullah yolunun incelikleri nelerdir. Büyük zâtlar hangi çileli manevi yolculuklar yaşamış? Tüm bu soruların cevaplarını ancak kitaplarda bulabiliriz.

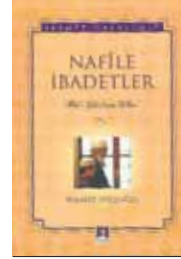
Ruh Sağlığını Koruma Yolları
Dr. Recai Yahyaoğlu
Nesil Yay,
0 212 551 32 25

Göz Gördü, Kalem Yazdı
Cihan Okuyucu
Sütun Yayınları
0 216 318 42 88

Ailenin Aynası Çocuk
Süleyman Doğan
Selis Kitaplar
0 212 514 56 53

Nafiler İbadetler
Hikmet Yüceoğlu
Rehber Yay.
0 216 318 42 88

Kur'an Âyetlerinden Vahiy Öyküleri
Selim Gündüzalp
Zafer Yay.
0212 512 80 80

Tarihin Sarıkamış Duruşması
Dr. Ramazan Balcı
Nesil Yay.
212 551 32 25

Kâinat kitabını Okumak
Hamza Kılıç
İnsan Yay.
0 212 642 74 84

Ö. Tuğrul İnançer ile Gönül Sohbetleri
Sûfi Kitap
0 212 482 11 01

Bütün günahlar, ahlâkî bozulmalar müstehcen ve gayri ahla-ki şeylere bakışla başlar, bakışın ısrarıyla gelişir, sonra fiilî günaha dönüşür. Onun için baştan perde koymalıyız.

■ AHMED ŞAHİN

Müstehcen görüntülere bakmanın hükmü nedir?

Dinin insanı kötülüklere iten zaaf- lar ve alışkanlıklar hakkında ya- saklayıcı hükümleri vardır. Bu hüküm- lere uyan dindarlar sadece âhiretlerini kurtarmakla kalmıyor, dünyalarını da kurtarıyor; gittikçe yaygınlaşan menfi alışkanlıklardan kendilerini ve çocuk- larını da muhafaza ediyorlar.

İsra Sûresi'ndeki 32. âyetin ikazına bakın lütfen:

“Zinaya yaklaşmayın!” “Zina yapma- yın!” demiyor, “Yaklaşmayın!” diyor.

Çünkü asıl mesele yaklaşmamaktır. Yaklaşmazsanız kurtulmanız kolay olur. Yaklaştıktan sonraki gelişmelere dayan- manız zorlaşır, ateşe yaklaşanın içine düşmesi gibi bir sonuç çıkabilir. Onun için zinaya vesile olabilecek, davetçilik mânâsına gelebilecek, tahrik ve teşvikçi görüntüleri yasaklayan din, müstehcene bakılmasını da caiz görmüyor.

Hatta bu bakma konusunda bir diğer âyetin ikazı, ayrı bir önem arz ediyor. İster- seniz bir de o âyetin ikazına bakalım:

- İnanmış erkek ve kadınlar gözleri- ni harama bakmaktan kapasınlar!.. (Nur 29-30; Hülâsatülbeyan)

- Gözleri kapamak mümkün mü?
- Hayır. Ya niçin kapasınlar diyor?

Gözlerini harama bakmaktan, müsteh- cene nazar etmekten öylesine korusunlar ki, sanki gözleri kapalıymış da hiç görme- miş gibi hayallerini tertemiz tutsunlar, zi- hinlerini kirlenmekten korusunlar.

Zaten İmam-ı Şibli bu âyeti tefsir ederken:

- Sadece kafa gözlerini kapamakla kal- masınlar, kalb gözlerini de kapalı tutsun- lar, haramları hayallerine almasınlar, di- yor; hayali dahi korumak istiyor.

Gözle bakış konusunda neden bu ka- dar ısrarlı ikaz ediliyor insanlar?

Çünkü bütün günahlar, ahlâkî bo- zulmalar müstehcene bakışla başlar, bakışın ısrarıyla gelişir, sonra fiilî gü- naha dönüşür. Üstelik gözler baktıkla- rının resimlerini de çeker, hayal arşı- vinde depo eder. Nereye gitse, nerede olsa artık çektiği bu resimler, hayal âle- minde gözlerinin önündedir.

Öğrenciyse dersine çalışamaz, işçiyse mesleğine tam yönelemez, fikir adamıysa zihnini toparlayamaz, derken her konuda gerileme ve düşüş söz konusu hale gelir.

Bu duruma düşmemek için din, müs- tehcene karşı yasaklar koyar, mensupla- rını böylesine gerilemelere düşmekten kurtarır.

Masum yalanlara izin var mı?

Meşhur bir söz vardır:

İnsana sadakat yaraşır, görse de ikrah.

Yardımcısıdır doğruların Hazret-i Allah.

Bir okuyucum için dünür gitmişler. Talip oldukları aileye çocuğun durumunu hiç abartmadan anlatmışlar. “Maddi durumu şu, manevi durumu bu...” demişler. Olan ne ise onu artırmadan, ek-siltmeden nakletmişler. Anlaşılan muhatap da anlayışlı biri imiş. “Madem siz doğruyu söylediniz. Durumu hiç abartmadınız. Öyle ise ben de hayır demiyorum. Böyle doğru konuşan insanlarla akrabalık kurulabilir.” diyorum diyerek işi tatlıya bağlamışlar.

Hazret-i Allah doğruların yardımcı-sıdır. Yeter ki insan yanılıp da doğru-luktan vazgeçmesin, yalana, mübalağa-

ya başvurma gereği duymasın. Size bu konuyla ilgili bir tarihî olay arzede-yim izin verirsiniz.

İslâm büyüklerinden Şuayb bin Harb, Horasanlı bir âlimdir. Tahsil için geldiği Medine’de kalmış, geriye bir daha dönmemiştir. Bir ara Medine’de kendisi için bir dünürlük sözkonusu olunca yakınlarına şöyle söyler:

- Benim maddî - manevî durumumu biliyorsunuz, sakın abartmayın, ne isem onu anlatın. Beni bu halimle bilsinler, sonunda bir sürprizle karşılaşsınlar.

Gariptir ki Şuayb biraz sert sözlü, haşin mizaçlı biriymiş. Bunu da nazara vermeyi istemiş. Nitekim kız evindeki konuşma sırasında kendisi biz-zat şöyle demiş:

- Benim mizacım serttir. Yanlış görürsem hemen hatırlatırım, tekrar edilirse pek hoş karşılamam. Sabrımın fazla olduğu söylenemez. Beni böyle bilin.

Talip olduğu hanım ise ondan geri kalmamış. O da şöyle karşılık vermiş:

- Ben de çenesi düşük, huyu kötü bir kadını. Sırası gelince taşı gedğine koyar, lafımı söylerim. Beni de sessiz biri sanmayın. Bunun üzerine Şuayb bin Harb şu ibretli cevabı verir:

- Ben sizi söylediğiniz şekilde kabul ediyorum. Şayet söylediğiniz gibi iseniz, kendinizi medhetmediniz, doğruyu söylediniz. Doğruyu söyleyen ise bırakılmaz. Söylediğiniz gibi değil de tevazu için böyle konuşmuşsanız zaten siz iyi insansınız. İyilerle elbette kolay geçinilir. Her iki halde de ben evet diyorum.

Bu evlilik mesud ve bahtiyar şekilde sürer. Bir gün Şuayb rüyasında Efendimiz’i (sav) görür. Efendimiz, Şuayb’a şöyle hitapta bulunur:

- Gel bakalım doğru sözlü, muttaki Şuayb!

Yenidoğan döneminde problemleri tahmin etmek erken tanımlama ve uygun koşullarda uygun tedavi yaparak engellilik durumlarının büyük bir bölümü önlenabilir.

■ Prof. Dr. ASİYE NUHOĞLU*

■ Doç. Dr. GÜNER KARATEKİN *

Engellilik önlenebilen bir sorundur

*Şişli Etfal Hastanesi Yeni
Doğan Kliniği, Neonatolog

Zihinsel veya bedensel engellilik, kişinin kendisi için olduğu kadar, ailesi, çevresi ve içinde bulunduğu toplum için de son derece önemli bir sorundur. Engellilere verilen önem bir ülkenin gelişmişlik düzeyinin göstergesidir. Sağlıklı bir yeni doğan, sağlıklı bir gelecek, sağlıklı bir nesil demektir. Sağlıklı bir nesil, yarını refah olan bir toplum olacaktır. Çocukların engelli olmasında yüzlerce sebep sayılabilir. Bunları gruplandırmak gerekirse;

1-Gebelik ve gebelik öncesi-ne ait durumlar,

2-Doğum esnasında meydana gelebilecek çeşitli durumlar,

3-Doğumdan sonra erken çocukluk ve bebeklik döneminde oluşabilecek durumlar, engelliliğe sebep olur. Erişkinlik döneminde de çeşitli sebeplerle engellilik durumu oluşabilir ama sebeplerin büyük çoğunluğu çocukluktur. Çocuk ne kadar küçükse, 1 yaş altında hatta yeni doğan döneminde oluşabilecek çok çeşitli faktörler engelliliğe yol açabilir. Engellilik durumlarının önemli bir bölümünün bilinçli hareket edildiği takdirde önlenabilir olduğunu unutmamak gerekir.

Gebelik öncesi hastalıklar kontrol edilmeli

Çocuk sahibi olmak isteyen çiftler, öncelikle bedensel ve ruhsal olarak buna hazırlıklı olmalı. Anne baba adayları özellikle gebelik öncesinde bazı değerlendirmeler yapmalı. Gebelik henüz oluşmadan kendilerinde ve ailelerinde genetik hastalık olup olmadığını tespit etmeli ve buna göre gerekli hazırlığı yapmalı. Bazı kalıtsal hastalıklar için (Akdeniz anemisi, hemofili gibi) taşıyıcılık varsa doğacak çocukta oluşabilecek risk oranı belirlenebilir. Akra-ba evliliği yapıldıysa saptanan ve saptanmayan hastalıklar için risk oranının arttığı unutulmamalı. Annede, babada veya her ikisinin yakınlarında kalıtsal özellik taşıyan

bir sorun bulunuyorsa mutlaka genetik uzmanına danışılmalı.

Gebelik için babanın ve özellikle annenin yaşı önemlidir. Annenin yaşı ilerledikçe Mongol (Down sendromlu) çocuk doğma riski artmaktadır. Bu risk 40 yaşında 200'de 1 olarak bildirilir. Anne ve babada uzun süre devam eden bir hastalık olması ve kronik ilaç kullanması aynı şekilde risk taşıdığından, gebelik öncesi bu riskler belirlenmelidir. Annede şeker, tansiyon, böbrek, kalp hastalığı, astım olması, hormonal bozukluklar, tiroid hastalığı fetus için bazı riskler taşıdığından gebelik öncesi bu riskler belirlenmeli ve önlem alınmalı. Bunların hepsi sebebi bilindiği zaman zararları önleneyen durumlardır.

Doktora sormadan ilaç kullanılmamalı

Gebelikte ilaç kullanımı da bebeği etkileyebilir. İlaçlar, en zararlı olanlar ve daha az zararlı olanlar diye gruplara ayrılır. Kanseri ve hormon ilaçları, antibiyotikler çok fazla zarar verebilir. Mecbur kalınca kullanılabilen ilaçlar da vardır ama bunlar doktor kontrolünde olmalıdır. Bir komşunun önerdiği ilacı veya daha önceki gebelikte kullanılan ilacın doktora sorulmadan kullanılması büyük hatadır. Gebe kadının, mümkünse doktorun verdiği vitaminler dışında hiçbir ilacı kullanmaması, sağlığına, beslenmesine dikkat ederek hasta olmamaya çalışması daha önemlidir.

Önceki gebelikte problemlili çocuğu olan aileler, planladıkları gebelik için genetik danışma almalı.

Bazen anne ve babanın yaptığı meslekler de önemli olabilir. Çalışma ortamında bulunan kimyasal maddeler, radyasyon, aşırı sıcaklık bebekte doğumla ilgili anomalilere sebebiyet verebilir. Bu nedenle gebelik planlandığında anne ve babanın bu ortamda çalışması doğru olmaz. Ayrıca bazı enfeksiyon hastalıklarından riski azaltmak için, Hepatit B, kızamıkçık gibi aşılardan gebelik kalmadan önce yapılması önerilebilir. Anne ve babanın eğitilmiş olması, oluşacak riskleri bilmesi ve önlem alması, sağlıklı bir bebek için önemli bir faktördür. Bilgi sahibi olmayan anne babalar, özellikle sağlık

dernekleri ve sağlık kuruluşları tarafından sağlanan bilinçlendirme faaliyetlerinden yararlanabilir.

Gebelik döneminde anne çok dikkatli olmalı

Engelliliğin büyük bölümü erken gebelik döneminde oluşan etkilere bağlıdır. Gebelik döneminde engelliliğe sebep olan faktörler üç gruba ayrılır. Bunlar, anneye, bebeğe ve anne ile bebek arasındaki bağlantıyı sağlayan organ olan plasentaya (eşe) bağlı etkililerdir. Gebelik oluştuktan sonra, sağlıklı devam etmesi ve bebeğin sağlıklı doğması için uygun aralıklarla doktor kontrolleri yapılmalıdır. Gebeliğin ilk üç ayı, ikinci üç ayı ve son üç ayında annenin ve bebeğin iyilik hali farklı

ailem

ÇOCUK

yönden değerlendirilir. Her üç dönemde doğum hekiminin başvurabileceği tanı ve bazı özel değerlendirmeler mevcuttur. Gebeliğin ilk 3 ayında en az bir kere doktora gidilmeli. Gebelik sonuna kadar ayda bir defa, gebeliğin sonuna doğru doktorun yönlendirmesi doğrultusunda haftalık kontroller yapılmalı.

■ Gebelik döneminde annenin geçirebileceği çeşitli enfeksiyonlar bebeğin engelli doğmasına sebep olabilir. Toksoplazma, rubella, suçiçeği gibi hastalıkların yanı sıra gribal enfeksiyonlar bile engellilik sebebi olabilir.

■ Gebelik esnasında annenin yeterli ve dengeli beslenmesi önemlidir. Yetersiz beslenme zararlı olduğu gibi, çok aşırı beslenme veya tek yönlü beslenme sorun olarak karşımıza çıkıyor.

■ Gebelik zehirlenmesi de bebeği olumsuz etkiler.

■ Gebe kadının röntgen ışınlarına maruz kalması, radyasyon alan bölgede bulunması, hava kirliliği, gürültü kirliliği, sosyal kirlilik gibi uygun olmayan çevre koşulları bebeğin zihinsel gelişimini etkiler.

■ Anne adayının ağır fiziki şartlarda çalışmaması lazım. Özellikle Anadolu'daki kadınlar zor koşullarda çalışıyor.

■ En çok önemsenmesi gereken konulardan biri de anne adayının psikolojik durumudur. Gebelik döneminde hormonal denge bozuk olduğu için kadınlar psikolojik yönden hassas hale gelir. Gebe kadının bu dönemi çok mutlu ve huzurlu geçirmesi lazımdır. Bu konuda eşinden ve ailesinden destek görmelidir.

■ İkiz gebelikler de her zaman risklidir. Çünkü erken doğuma meyillidir. Erken doğan bebeklerde de her zaman için zihinsel veya bedensel sorun görülebilir.

■ İnfertilite yani tüp bebeklerde de çok çeşitli sorunlar olabilir.

■ Annenin jinekolojik organlarında çeşitli doğumsal bozukluklar olabilir. Bunlar da erken doğuma ve düşük doğum ağırlığına sebep olur.

■ Anne adayının alkol, sigara ve uyuşturucu madde kullanımı da bebeğin zihinsel gelişimini olumsuz etkiler.

Bunlara ilave edilebilecek çok çeşitli sebeplerle bebeğin anne karnında gelişimi yetersiz olur, gebelik süresine göre ağırlığı olması gerekenin altında kalır. Veya bebeklerde erken doğum olabilir. Bu bebeklerde hayatı tehdit eden çeşitli anomaliler, kafanın küçük veya büyük olması gibi beyinle ilgili anomaliler olabilir.

Hangi sağlık kuruluşuna gitmeli?

Gebeliği normal seyreden bir kadın doğum için kadın doğum uzmanının bulunduğu 1. basamak bir sağlık kuruluşuna gidebilir ama gebelikte herhangi bir risk varsa sadece kadın doğum uzmanı yeterli olmaz. Bu durumda 2. basamak denilen daha teşkilatlı sağlık kuruluşlarına başvurulmalı. Eğer çok riskli ise, 3. basamak olan üniversite ve eğitim hastanelerine, beyin cerrahı, çocuk cerrahı, laboratuvar, MR imkanlarının olduğu kuruluşlara gidilmeli. Riskli bebeklerin gelişmiş merkezlerde takip edilmesinde yarar var.

Neonatolog nedir?

Neonatoloji, bebeğin sağlıklı olarak doğmasının sağlanabilmesi ve sağlıklı doğan bebeğin de fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlığı bakımından en üst düzeye çıkması ve sağlıklı bir erişkin olup sağlıklı bir toplumun temellerini atabilmek için çalışan bir bilim dalıdır. Neonatologlar her zaman normal bebeklerle uğraşmaz. Amacı, her bebeğin engelsiz doğması, önlenebilir durumların önlenmesi ve daha sonra çocuğun bedensel bakımdan iyi olması, aynı zamanda tedavi maliyetinin de düşmesi ile ülke ekonomisine katkıda bulunmaktır.

Doğum, uzman doktor kontrolünde olmalı

Doğum eylemi hayatın en hassas evrelerinden biridir. Yaşam kalitesini ve yaşam şansını etkileyen en önemli andır. Çünkü, bebek kendisi için ideal olan anne rahminden dışarı çıkar. Doğum şekline karar verirken her bebek kendi içinde değerlendirilmeli ve en uygun olan şekilde gerçekleşmelidir. Normal doğum doğal olandır ancak gerekiyorsa sezaryen de yapılmalı. Çünkü sezaryenle doğması gereken bebeği normal doğurmaya çalışırsanız bu da travmalara sebep olabilir ve engelliliğe yol açabilir. Sezaryenle doğumda solunum problemleri gibi birtakım sorunlar olabilir veya annede bazı sorunlar çıkabilir. Bu konuda da bilinçli olunmalı ve doğumun yapılacağı sağlık kuruluşu çok iyi seçilmelidir.

Doğum mutlaka bir sağlık personelinin kontrolünde yapılmalı. Ülkemizde doğumların yaklaşık 5'te 1'i evde bir ebe ile olmadan yapılıyor. Bu büyük bir rakamdır. Bunlarda sorun daha fazla oluyor. Doğumda kadın doğum ekibinin yanında bebeğe doğar doğmaz yardım sağlamak üzere, ağzında biriken fazlalıklarının alınması, pozisyonunun verilmesi gibi işlemler için mutlaka bir çocuk ekibi olması gerekir. Doğum anında, çocuk doktoru ve hemşiresi de bulunmalı. Çok ağır riskler bekleniyorsa mutlaka neonatolog denilen yeni doğan uzmanı ve bebeğe bakımı iyi bilen neonatoloji sertifikalı hemşire ve hatta bir çocuk hekimi olmalı. Anne bilinçli olsa da o anda bir şey yapamaz.

Ama doğum öncesinde bilinçli davranırsa gittiği hastanede bebeğe doğar doğmaz yardım edecek olan çocuk ekibinin olup olmadığını araştırabilir. Anne karnında her şeyi hazır alan bebek doğduktan sonra nefes almaya, kalp dolaşımı gelişmeye ve beslenmeye başlar. Bunları yapamazsa çocuk zaten yaşayamaz. Doğumdan sonraki ilk dakikalarda çocuğun vücut ısısının korunmaması veya beslenmesinin gecikmesi durumunda kan şekerinin düşmesi bile zihinsel geriliğe yol açabilir. Bu yüzden, annenin bilinçli olması, gebelikte doktor kontrolüne gitmesi, risk oluşacak durumları öğrenmesi ve ona göre doğum yapacağı kurumu seçmesi gerekir.

Doğum sonrası ilk dakikalar

Doğumdan sonraki ilk dakikalar bebeğin ileride zihinsel sağlığını belirleyen, engelli olmasını etkileyen en önemli dönemdir. İnsan yaşamının en hassas ve dinamik dönemi ilk dakikalardır. Genelde olabilecek riskler sağlık ekibi tarafından tahmin edilebilir; ama bazen hiç risk beklenmeyen doğumda da risk oluşabilir. Her doğumda risk tahmin edilir; ama her gebede ve her bebekte risk gelişebileceğini unutmamak gerekir. Onun için daima tedbirli ve dikkatli olmak lazımdır. Doğumdan sonraki ilk dakikalarda yapılacak işler annenin değil sağlık ekibinin görevidir.

Doğumdan sonra eğer sorun yoksa bebek annenin yanına verilir. Anne ile bebeğin bir arada olması çok önemlidir. Anne bu dönemde bebeğin vücut ısını korumalı, kendi sütüyle beslemeye hemen başla-

malı, bulaşıcı hastalığı olan insanlardan korumalı ve kendi sağlığına özen göstermelidir. Annenin bebeğini sevmesi ve dokunması bile çok önemlidir. Babanın da her konuda anneye destek olması gerekir.

Yeni doğan tarama testleri

Yeni doğan taburcu edilirken Sağlık Bakanlığı tarafından ücretsiz yapılan fenilketonuri (PKU testi) tarama testi ve TSH (Tiroid) tarama testi yapılmalı. Ancak ailede bilinen bir hastalık varsa mutlaka o

Yenidoğan döneminin ilk dakikaları insan hayatının en hassas anlarını oluşturur.

yönde tarama yapılmalıdır. Örneğin, Talasemi, makat gelişimi durumu olan ve kalça çıkığı için risk faktörü bulunan yeni doğanlara kalça ultrasonu yapılması için yönlendirilmeli. Taburcu edilmeden yapılacak tek aşı Hepatit B aşısıdır. Anne Hepatit B taşıyıcı ise farklı değerlendirilmeli ve bu durum doğum gerçekleşmeden bilinmelidir. Risk faktörü varsa işitme (bebekte ağır sarılık, kan değişimi), görme (özellikle erken doğan bebeklerde) muayenele-ri ve beyin ultrasonu yapılmalıdır.

Bebekler mutlaka anne sütüyle beslenmeli

Doğumdan sonraki ilk günlerde bebekte bazı sorunlar ortaya çıkabilir. Kan şekeri ve kalsiyum seviyesi düşebilir. Kansızlık (anemi), kan miktarının yükselmesi (polistemi), sarılık, beslenememe gibi durumlar görülebilir. Göbekten veya başka yerlerden enfeksiyon kapabilir. Bebek riskli ye-

ni doğansa, çok düşük doğum ağırlıklı ve gebelik süresi kısa yani prematüre bebek ise bütün bu problemler çok daha yüksek oranda gelecektir. Bunların hepsi zekayı etkileyebilen çok önemli faktörlerdir. Ama hepsi ayrı ayrı önlenabilir. Mesela çocuk doğar doğmaz anne sütüyle beslenirse bir sebep ortadan kalkmış olur. Anne sütü yeni doğan için en ideal besin ve ilaçtır. Bunu sağlamak için gebelik döneminde meme muayenesi yapılmalı ve gerektiğinde biçimlendirme için destek verilmelidir.

Doğumdan sonra en kısa zamanda, mümkünse ilk 1-2 saat içinde bebek anne sütü almaya başlamalıdır. Anne sütünün sürekliliğinin sağlanması için bebeğin sık sık ve her ağladığında emzirilmesi gerekir.

Daha sonraki dönemlerde ateşli, ateşsiz hastalıklar, havaleler, menenjit, ağır ishal sonucu sıvı ve elektrolit kayıpları, ağır travmalar, büyüme ve gelişme yetersizliği, yetersiz beslenme, uygun olmayan sosyal çevre engelliliğe yol açabilir. Erken bebeklik döneminde spastik çocuk denilen kas sertliğinin artması veya kas gevşekliği durumları erken dönemde fizyoterapi ve diğer rehabilitasyon çalışmalarıyla önlenabilir.

Eğer bebek prematüre veya çok düşük doğum ağırlıklıysa bu bebekte risk gelişimi için birçok faktör söz konusudur. Bunlar için yeni doğan uzmanı başta olmak üzere çocuk nöroloğu, çocuk endokrin uzmanı, fizyoterapi uzmanı, göz, kulak doktoru gibi geniş bir ekip tarafından düzgün olarak takip edilmeli. Körlük, sağırılık durumu erken dönemde saptanabilir.

Özetlemek gerekirse, engellilik durumu kişiyi, aileyi, toplumu ve dünyayı ilgilendiren en önemli önlenabilir sağlık sorunlarından birisi olmanın yanı sıra, toplumsal özelliği de bulunmaktadır. Ancak bütün zorluklara rağmen engellilik durumlarının büyük bölümü gebelik, doğum ve doğum sonrası yaşamın ilk dakikaları ve günlerindeki çeşitli sebeplerden etkilenmekte olup birçoğu önlenabilir. Burada önemli olan sağlık çalışanlarının bu konuda yeterli olmalarının yanında anne ve baba adaylarının bilinçli olması da son derece önem arz etmektedir.

Hep birlikteyken de Tv'lere dönük mü oturuyorsunuz? Birlikteyken yine de “ayrı ayrı” mısınız? Bundan rahatsız olmuyor musunuz? Gelin, yönümüzü “ailemize” çevirelim.

■ YASEMİN YALÇIN AKTOSUN

Gelin yaşamımızı sadeleştirelim Küçük şeylerden mutlu olmayı öğrenelim

En son ne zaman ailece kitap okudunuz, oyun oynadınız veya ailece yarışma yaptınız. Ya da şöyle sorayım; en son ne zaman dolu dolu sohbet ile suratınızda tebessümlerle tatlı bir gece geçirdiniz.

Bu suallerime;

“Zamanını hatırlamıyorum bile!”

“Çok seyrek de olsa yaparız.”

“Böyle geceler yaşamak mı diyorsunuz, bizim evde geceleri kimse birbirini görmez bile!”

... Diye gelen cevapları duyar gibiyim. Mutlaka istisnalar vardır, yani gecelerini ailesiyle dolu dolu geçiren aileler mutlaka vardır. Fakat ne acıdır ki toplumumuzun geneli ailece oldukları bu güzel zaman dilimlerini birbirlerinden kopuk bir biçimde geçirmektedir.

Öyleyse bir de şöyle bir soru sorayım;

En son ne zaman ailece TV karşısına geçtiniz de, bütün gecenizi sohbet etmeksizin televizyona kilitleyerek geçirdiniz.

Ve maalesef ki bu soruya da “Daha dün.” diye cevap ve-

renlerin sayısının çok olduğunu düşünüyorum. Hatta artık evlerdeki TV fazlalığından ailenin her üyesinin ayrı bir mekânda olduğunu görüyoruz. Yani televizyon seyredirken bile aileler birbirleri ile aynı mekânı paylaşmıyorlar.

Ailelerdeki genel sahne:

Anne baba bir odada dizi seyrediyor, bir çocuk diğer odada bilgisayar başında, bir diğeri müzik dinliyor veya bir başka iş ile uğraşıyor. Ve nice günler bu şekilde diyalogsuz ve paylaşımsız geçiyor. Ve bir süre sonra tek paylaşım konusu sorunlar veya harçlıklar oluveriyor. Kısacası çocuk ebeveyni ile zaman geçirmekten zevk alamamaya başlıyor

Ne dersiniz siz de bu durumdan rahatsız değil misiniz? Ailece birlikte olmayı özlemediniz mi?

Öyleyse bu negatif gidişe bir dur diyelim. Ve hayatımızı SADELEŞTİRELİM.

Hayatımızı nasıl sadeleştirebilir ve ailemize zaman ayırabiliriz?

■ Öncelikle evde en fazla sizi meşgul eden ve pasifize eden teknoloji malzemelerini belirleyin.

■ Sonra ailenizle birlikte olabilmeyi arzu ettiğinizi ve bunun bir zorlama olmadığını sadece hepinizin buna ihtiyacı olduğunu ve geçirilecek zamanın çok keyifli olabileceğini izah etmek üzere bir toplantı yapın.

■ İşe, bu teknoloji malzemeleriyle geçirilen zamanın azaltılmasıyla başlayın.

■ Ailenize neler yapılabileceği konusunda fikirlerini sorun. Gelen fikirleri listeleştirin ve herkesin hoşlanacağı bir şekilde listede yazanları hayatınıza geçirin. Belki

bazı günler kitap okuma saatleri organize edebilir, bazı günler oyun oynayabilirsiniz. Bu süreçten ailenizin zevk almasını sağlayın.

■ Bilgisayar ve TV karşısında boş geçirilen saatlerinin fazlalığını fark etmelerini sağlayın.

■ Bir anda bütünüyle televizyonu veya bilgisayarı kaldırmaya çalışmayın. Başlangıçta azaltmaya çalışmak en sağlıklı olanıdır.

■ İlk etapta çocuklarınızı ikna edemeseniz bile televizyonu kontrol altına alma kararınızı siz eşinizle birlikte hayata geçirin.

■ Kararınız, katı ve baskıcı bir üslupla ailenize kabul ettirmeye çalışmayın.

Aslında zamanımız çok!

Hayatınızı yavaş yavaş sadeleştirmeye başladığınızda aslında çok hızlı, gürültülü ve yoğun yaşadığınızı fark edeceksiniz. Bu yaşam tarzı kısmen bile uygulansa hem sizi dinlendirecek ve performansınızı arttıracak, hem de kaybolmaya yüz tutmuş aile değerlerimizi canlandıracak. Başlangıçta değilse bile zamanla çocuklarınız da sizi model alacaktır.

Bu proje benzeri yaşam kararları daha önce yabancı ülkelerde uygulanmış ve çok istifade edilmiştir. Unutmayın, sade yaşamın en büyük katkılarından biri de küçük şeylerin artık aile üyelerini mutlu etmeye yetecek olmasıdır.

Şimdi sıra sizde. Ne kadar çok zamanınızın olduğunu fark edecek ve zamanla bu za-

manların hem aile huzuru için ve hem de kişisel gelişimlerin için kullanılabildiğini göreceksiniz. Aslında bunlar sadece ev içi programları için değil, ev dışında yapacağınız bir paylaşım süreci için de geçerlidir. Yani kimi zaman hafta sonu gezilerinizi gürültüden hareketten uzak, sohbete ve sadeliğe dönük geçirmenizi, ailece birbirinizi fark etmenizi sağlayacaktır. Her defasında bir alışveriş merkezine gitmek yerine zaman programınızı sadeleştirip belki sadece sakin bir koya ve kıra gitmek ve burada sade bir sandviç yemek gibi... Veya birbirinize aldığınız hediyeleri sadeleştirin. Minik hediyeler sizi mutlu etmeye yetsin.

HAYDİ HAYATINIZI
BİRAZ SADELEŞTİRİN!

BİLGİNİN VE HİKMETİN KAYNAĞINA YOLCULUK

İMAM NEVEVİ'NİN DERLEDİĞİ KIRK HADİS ÜZERİNE
BÜYÜK ALİM İBN RECEB EL-HANBELİ'NİN
KALEME ALDIĞI ÖLÜMSÜZ ESER
ŞİMDİ TÜRKÇE'DE

2000 KADAR HADİS-İ ŞERİF
KELAM, FIKIH, TASAVVUF İLİMLERİNE AÇILAN ANSİKLOPEDİK İÇERİK
İLMİ VE GÜVENİLİR YAYIN
AKICI VE ANLAŞILIR ÜSLUP
300 SAYFAYI BULAN ARAPÇA VE TÜRKÇE HADİS, İSİM, KONU,
KAVRAM, KİTAP İNDEKSLERİ

Kâinatta bir parola var ki, her yerde ve her şeyde geçerli. Bir iş yaparken, bir şey yerken, hayırlı bir işe başlarken okunduğunda ilahi yardım ve bereket onun vesilesiyle sağnak sağnak yağıyor.

■ SENAI DEMİRCİ

Çocuğumla her güne bir ayet Bismillahirrahmanirrahim

Zeynep’le annesi, o içinde her şey olan kitabı, yani Kur’ân’ı okumaya başladılar. Önce annesinin ağzından bir fısıltı duyar gibi oldu Zeynep. “Efendim?” dedi. Kendisine bir şey söylendiğini sanmıştı. “Besmele çektim.” dedi annesi. “Bismillahirrahmanirrahim.”

Zeynep şimdi daha iyi duymuştu. “Dedem beni kucağına alırken de aynı şeyi söylemişti.” dedi.

Annesi gülümsedi.

“Çünkü her işin başı ‘Bismillah’-tır. Her işe başlarken ‘Bismillahirrahmanirrahim’ deriz. Kur’ân okumaya başlarken de, yemek yapmaya başlarken de...”

Zeynepcik sormadan edemedi:

“Neden bismillah diyoruz ki? Sebebinin tam anlayamadım.”

Annesi gözlerinin içine baktı Zeynep’in. Bu bakış çok hoşuna giderdi. Annesinin gözlerinin içinde kendisini görebiliyordu.

Annesi anlatmaya başladı.

“Hani, hatırlar mısın, bir masal-

da, 'Açıl susam açıl!' deyince açılan bir kapı vardı. Kapı bu sözü söylemeden açılmıyordu."

Zeynep başını salladı. Annesinin gözlerinin içindeki Zeynep de salladı başını.

"Biz bu söze 'parola' diyoruz. Dün seyrettiğimiz filmde de vardı, hatırlasana. Kapıya bir yabancı gelirse, parolayı soruyorlardı. Bilemezse içeri almıyorlardı. Parolayı bilmeyen dışarda kalıyor, yabancı ve düşman sayılıyor. Ama parolayı söyleyince, herkes dost olduğunu anlıyor ve sana öyle davranıyor."

Zeynep bütün bunların "Bismillahirrahmanirrahim"le ilgisini

merak ediyordu. Gözlerini annesinin gözlerinden ayırmadan öylece durdu. Dudakları aralanmıştı merakтан.

"Bismillah da onun gibi bir parola işte!" dedi annesi. "Bir işi yapmaya başlayınca, varlıklar âleminin kapısını aralarsın. Onların seni tanımasını, sana destek olmasını umarsın. O zaman bir işe başlar başlamaz, kendini tanıtman gerek. Onları ve seni yaratan Allah adına burada olduğunu söylemelisin. İşte 'Bismillah' diyerek, Allah'ın adıyla iş yaptığını hatırlatırsın, O'nun kulu olduğunu hatırlarsın, O'nun izniyle hareket ettiğini söylemiş olursun. Yani, bu âlemin parolasını fısıldamış olursun. Eğer parolayı söylemezsen, yabancı ve düşman sanılırsın. Bir bahçeye izinsiz girmek gibi bir şey bu! O zaman sana kapılar açılmaz, işlerin kolaylaşmaz. Parolayı söyler sen kapılar açılır, yabancılık çekmezsin, hiçbir şey de sana yabancı ve düşmanmış gibi gözükmez.

"İşte biz de 'Bismillah' diyerek başlıyoruz okumaya; tâ ki Rabbinizin söyledikleri bize açılsın ve ne sorumuz varsa cevaplansın."

Zeynep, "Şimdi 'Bismillah' deyince Kur'an'ın kapağı kendiliğinden mi açılacak?" diye sordu.

Annesi bu masumca soruya tebessümle karşılık verdi. Biraz gü-lüştüler.

"Aslında, evet!" dedi annesi. "Biz Allah adına açacağız Kur'an'ı ve o da bize sırlarını açacak, sorularımızı cevaplayacak."

"Hadi var mısın?" dedi annesi. Elinden tuttu Zeynep'in.

Kur'an'ın ilk kapağını Zeynep'in minik elleri kaldırdı. Ama önce parolayı söyledi: "Mismillah!"

İmtihan sırrını anlayamayan insan “fani”yim derken ebedilik hırsıyla cimriliğe, heva ve hevesinin esiri olma tuzağına düşer. Kendini beğenmek, öncelikle yüreği ve ince duyguları karartır.

■ MUSTAFA AYDIN*

TEHLİKELİ ÜÇ YOL

Cimrilik, heves, kendini beğenme

Söz, Allah'ın elçisinin olur da insanlığa ufuklar açmaz mı? O sözün kelimesi, nefesi ve manası nice sırlara doludur anlayabilene. Her yeni gün ve her insan kendini bulur ve tanır o sözlerin içinde. Bizim için altın ve mücevherden değerlidir eşsiz nasihatler. Can-ı gönülden iyiliğimizi isteyen ve hepimize rahmet olanın sözleri ab-ı hayattır idrak edebilene.

Enes bin Malik hazretleri Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir: Üç şey vardır insanı helake sürükler; üç şey de vardır ki insan için kurtuluş vesilesidir. İnsanın helakine sebep olan üç şeyden ilki artık karakter haline gelmiş cimrilik, ikincisi hep peşinde koşulan heva ve heves, üçüncüsü de kişinin kendini beğenmesidir.

Bir kimsenin kurtulmasına vesile olabilecek üç şeyden birincisi gizli-açık her hâlükârda Allah mehâbet ve mehâfeti içinde bulunmak, ikincisi fakirlikte de zenginlikte de

ifrat ve tefritlere düşmeyip istikamet içinde olmak, sonuncusu da gazap anında da hoşnutluk anında da adaletten ayrılmamaktır.

(Mecmaü'z-Zevâid, 1/90; Müsnedü's-Şihab, 1/214; Feyzü'l-Kadîr, 3/307)

Enes b. Malik, Efendimiz'e hizmetiyle tanınan ve en çok hadis rivayet eden sahabilerden biridir. Resulullah'ın vefatına kadar hizmetinde bulunmuştur. 103 yaşında vefat etmiştir. Hadis rivayetinde titiz davranan ve yazılmasına önem veren Hak âşıklardan biriydi.

Resul-i Ekrem (sas) bu hadis-i şerif'te öncelikli olarak tehlikeli olan üç şeyi haber vermektedir: Eskilerin deyimiyle, “Def-i mazarrat celbi menfaatten evladır”. İslam'a giriş cümlesi olan tevhit de “Lâ” ile başlayarak evvela tehlikeyi haber vermektedir. Kur'an okurken ilk söylenen cümle “istiaze” yani şeytan tehlikesine karşı uyarmaktadır. Bu hadis-i şerif de bizlere öncelikle tehlikeli yolları haber vermektedir.

FOTOGRAF: TURGUT ENGİN

Cimrilik: Servet tutkusu ve bencillik

Cimrilik; servet edinme tutkusuyula karşılıksız harcama ve hayır yapmaktan kaçınma eğilimidir. “Şuħh” kelimesi “buhl” kelimesinden önceki haldir. Yani servet tutkusu ve bencilliktir. “Buhl” ise iyilikten kaçınmaktır. Kur’anın ifadesiyle nefisler cimriliğe eğilimli yaratılmışlardır (Nisa 128). İnsanın imtihanı da nefisini eğitmek değildir? Gerçek iman cimrilik duygusunu engeller. Cimrilik duygusuyla imanın bir arada bulunmayacağını (Müşned, II, 256, 340, 341; Nesai, cihad,8) Resulullah ifade buyurmuştur. Cimrilik, toplumları birbirinin kanını dökmeye dahi sevk etmektedir. Resulullah (sas); geçmişte bazı kavimlerin cimrilik yüzünden birbirlerinin mallarına saldırmak, kanlarını akıtmak suretiyle helak oldukları-

nı belirtmiştir. (Müslim, Birr, 56)

İmtihan sırrını anlayamayan insan “fani”yim derken ebedilik hırsıyla cimriliğe esir olmuştur. Cimrilik öncelikle yüreğin, gönlün esaretidir. En büyük zararı “servet kafesine” mahkum olmuş insanın kendisinedir. Allah’a kulluk için zaman ve imkan ayırmayan insandan daha cimri kim vardır? Cimrilik sadece malda değildir, sevgide, merhamette, ilimde, kısacası ahlâkî değerlerde de kendini hissettirmektedir. Cimrilik virüsünden kendini kurtaramayanın ikinci adımda başarılı olması mümkün değildir.

Heves: Sadece zevk peşinde koşmak

Heva, nefsanî arzu ve eğilimleri ifade eden terimdir. Akıl ve din dışı talep ve isteklerdir. Doğru-yanlış, iyi-kötü ayırımı yapmadan haz ve zevk peşinde koşmaktır. Heva sadece şehvî tutkular değildir.

Kulluk şuuru dışındaki her türlü “tutku” hevanın eseridir. İster servet, ister şehvet, isterse şöhet ve makam mevki olsun fark etmez, bunlar insanın kendi nefsinde “tanrılaştırdığı” duygulardır. Kendini putlaştırmadır. Kimi zaman şirk olarak karşımıza çıkar, kimi zaman günah, kimi zaman da gaflet olarak kendini gösterir. Nefsin ve duyguların “ilahlaşmasının” diğer bir adıdır. (Furkan,43; Câsiye 23). Allah (cc) Resulünü tanıtırken “O hevâsına göre konuşmaz, O’nun konuşması vahiyden ibarettir.” (Necm, 3-4) buyurmaktadır. Vahye dayanmayan, destek almayan sözler hevanın eseridir.

Kendini beğenmek: Hevanın esiri olmak

Yaratılmışların en değerlisi olan insan bu şerefi taşıyabildiği kadar kıymetlidir. Mükemmellik Allah’a mahsustur. İnsan daima muhtaçtır. “En güzel amelle” sorumlu olan insan, kıyametteki neticeyi görmeden “makbuliyetini” ifade edemez. Tüm kâinat, yaratılış sırrına göre vazifesini yerine getirmektedir. İnsan ise imtihanıyla farklı noktadadır. Hevanın esiri olmak, beğenmişliği getirir. Kendine kimsenin benzemesine tahammül edemeyen modernizm anlayışı gıpta yerine hasedi tercih etmiştir.

Kur’anın açık ifadesiyle, “Kendinizi temize çıkarmayın.” (Necm, 32) ayeti kendini beğeneni Allah’ın beğenmediğini öğretmektedir. Allah için güzel olmak ayrı, nefis ve heva için güzelleşmek ayrıdır. Kendinle oyalanmak ve bezenmek nefse kulluğun göstergesidir. Beğenilen şey isterse fazilet getiren, ilim, ahlak gibi erdemler de olsa yanlış bizi sevk etmektedir. Tevazu getiren günah, beğenmişlik getiren amelden iyidir.

Ecdadımız, hiçbir zaman cimri davranmamış tüm insanların hayrına camiler, hanlar ve hastaneler yaptırmıştır.

*Sevginler Camii, Adapazarı

Yanlışı terk et, sonra Hakk’a bağlan

HELAK YOLLARI;

A- Cimrilik

B- Heves

C- Kendini beğenmek

KURTULUŞ YOLLARI;

A- Haşyet

B- İktisat

C- Adalet

TOPBAŞ ÇARŞI

www.topbascarsi.com.tr

Züccaciye & Ev Tekstili
0236 231 81 43 - 232 19 10
Park Caddesi No:107 Manisa

TELEFONLA GÜVENLİ SATIŞ

55 YTL

- **Philips GC 3106**
Buharlı Ütü
- 2000 Watt
- Özel Philips Careeza™ Taban
(Çizilmeye karşı dayanıklı)
- Yoğun buhar çıkışı

55 YTL

- **Philips HP 2844**
Epilatör
- Disk Sistemi
- 2 Hız Ayarı
- Daraltıcı Başlık

125 YTL

- **Philips HP 6462**
Epilatör
- Gerçek masaj etkisi
veren masaj başlığı
- 21 cımbızlı disk sistemi
- Daraltıcı başlık
- 2 Hız ayarı
- 25 dk. şarjlı kullanılabilir.

35 YTL

- **Felix Gita**
Su Isıtıcısı
- 3000 W
- 1,7 lt. kapasiteli hazne
- 360 derece dönebilir
- Gizli rezistans
- Ayarlanabilen termostat
- Kapak açma kilidi
- Susuz kaldığında
kapanma özelliği

30 YTL

- **Felix Mistral**
Şarjlı Süpürge
- 3,6 V
- Islak-kuru temizleme özelliği
- Kesintisiz 10 dk. kullanılabilir
- Yıkanebilir toz filtresi
- Sıvı vakumlama aparatı

PHILIPS felix

2YIL
GARANTİ

5 Ürününüz de

www.topbascarsi.com.tr

SURATKARGO
LOJİSTİK

ile Türkiye'nin her yerine
ücretsiz teslim

TOPBAŞ
ÇARŞI

1980' den günümüze
GÜVENLE

Tele Sipariş Hattı
0 236 231 81 43
0 236 232 19 10

Lütfen Ücretsiz
Katalogumuzdan İsteyin.

‘Babana bile güvenmeyeceksin’ aldatmacasını yıkmaya var mısınız?

Bu ümmet tarihin her aşamasında fitnelerle çalkalandı. Müslümanların birliğini başka türlü bozamayacağına fark eden düşmanlarımız, toplumu kemiren fitneler yaydılar. İşte onlardan biri: "Bu zamanda babana bile güvenmeyeceksin!" Halbuki, Peygamber Efendimiz (sas), baba hakkı ve sevgisi konusunda, bize onlarca harika tavsiyelerde bulunmuştur. Bırakın 'babaya güvenmeme' konusunu, Efendimiz, babanın dostlarına bile saygı göstermeyi bize, 'yapılacak en üstün iyilik' olarak ifade buyurmuştur: "Kişinin yapacağı en üstün iyiliklerden biri, ölümünden sonra babasının dostlarına sıra-i rahimde bulunmasıdır." Peygamberimiz, babanın ne kadar kıymetli olduğunu ise şu hadisiyle bize bildirmekte: "Allah'ın (cc) rızası babanın rızasından geçer. Allah'ın (cc) memnuniyetsizliği

de babanın memnuniyetsizliğinden geçer. Kainatın Rahmet Peygamberi (sas), "Baba cennetin orta kapısıdır. Dilersen bu kapıyı terk et, dilersen muhafaza et." buyurarak, babasını terk edenin cenneti bile kaybedebileceğini bildirir.

Neler yapabiliriz?

İnsanların anne babalarını dövdüğü, hor gördüğü bir dünyada, gelin hem Allah ve Resulü'nün hoşnut olması niyetiyle hem de aramızdaki sevgi bağlarının kuvvetlenmesi dileğiyle, babalarımıza bir kere daha hürmetimizi, sevgimizi ifade edelim. Şu mübarek günlerde, eğer yanımızdaysa, küçük bir hediye ile onu mutlu etmeye çalışalım. Ya da bir ara alın babanızı, bir çay bahçesinde karşılıklı kahve içmenin key-

fini yaşayın. Uzakta iseler duygularımızın coşkunluğunu telefonla hissettirelim ona, en kalbi duygularla "seni seviyorum" diye haykıralım telefonun diğer ucuna. Ya da rahmetli iseler her zaman yaptığımız gibi Fatihalar, Yasinler göndereyim ruhlarına. Gelin dostlar, yıkalım şu 'Babana bile güvenmeyeceksin' fitnesini. Hem unutmayın Rahman ve Resulü bizleri gözetliyor ve mükafaatı da onlar verecek.

FIESTA

Davulda Kalite

Çeyiziniz için, bizi seçin.

FIESTA TEKSTİL SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. TEL: 0 258 372 19 43

Devlet malı Akdeniz, ödeyeceğim bendeniz!

A.K.
Üniversitedeyken devlet yurdunda kaldım. Yurda girerken çok cüz'i bir depozito ödüyordum. Memurun dalgınlığına geldi, ödemedim. Sonra çok pişman oldum. Tatlı dilinizle ne önerirsiniz?

Dr. Can

Sevgili A.K. Dilimin tatlı olduğu konusuna katılmasam bile bu teveccüh için teşekkür ederim. Kan'ımın tatlı olması ise 'hoş'luktan değil HOŞAF kıvamında olmasından; yani diya-betten kaynaklanıyor olsa gerek. Eğer sizin konuda bir KUL HAKKI varsa nasıl TATLIYA bağlayacağımı da bilemiyorum. Umarım adınızın ve soyadınızın birlikteliği gibi (AK)lanırsınız.

Tatlı kul hakkı

Hayır hayır bu anlatacağım HAKKI adında, tatlı bir kul ile ilgili değil: 6 yaşlarındaydım. Bir bayram arifesi annem hazırladığı 2 büyük sini baklavanın şerbetini dökmüştü. Erkenden yatmıştık. Yatmayan ise 13 yaşlarındaki ağabeyimdi! Gece yarısına dek mesai yapıp, meyve bıçağını spatül gibi kullanarak tüm baklavaların üst katmanını olan kabuklarını hafif kaldırıp, ortadaki cevizli bölmeyi iç edip, özenle tekrar

tüm baklava üstlerini yerine koymuştu. Baklavalarda soykırıma uğramış, ağabeyimin kanında da şeker tavan yapmıştı! Sabahki BAYRAM NAMAZI, bizim evde CENAZE NAMAZI'na dönüştüğü için (!) kadın-erkek-çoluk-çocuk aynı saftaydık. Bir tek ağabeyim karşı safta, yüzü bize dönük, başı eğik imamlık yapıyor. Aramızda da biri meyyit diğeri meyyite 2 tepsi baklava kılıfı! [Tatlı kişi niyetine!]

Namazdan sonra imam mahcup bir sesle: "Hakkınızı helal edin!" dedi. "Hepimiz 3 kere, "Helal olsun ağabeycim!" diyerek işi tatlıya bağladık. Gelen misafirlere de iki kat tatlı hamurun yanına iç ceviz koyarak CEVİZLİ BAKLAVA GÖRÜNÜMLÜ servis yaptık.

Değerli AK hocam:

- 1) Umarım sizin meselenin de bir çözümü bulunur. Belki o yaşlarda hak-hukuk konusunda yeterli BİLİNCİNİZİN OLMAMASI hafifletici sebep olabilir.
- 2) İşin şuuruna erişince de gönlünüzden kopan ilavelerle birlikte verdiğinizin yerine ulaşmış olması konusundaki endişenizde de haklısınız. Zaten böyle bir uygulama makbuz, belge, muhasebe yönüyle de karışıklığa sebep olabilir.
- 3) Bir gazeteci ile gidip "ÖRNEK DAVRANIŞ"

bu bilinci, bu vicdani ve bu endişeyi içinde taşımadıkça değer ifade etmiyor. Yoksa makbuzu alıp, parayı bilardo salonunda yedğiniz gün olay bitmiş, "yarısmacı arkadaşlara basarılar" dilemişsiniz bile...

O da DİYANETİN ALO FETVA hattına sorup öğrenmektir.

- "Peki böyle bir çözümü vardı da niye beni uğraştırdınız ve terlettiniz." diyeceksiniz... Çünkü;

A) Tatlı dil ittifatınız ve bu konudaki hassasiyetiniz çok hoşuma gitti. Emanet ettiğimiz öğrencilerimiz adına...

B) Kendi hayatımı temize çektiğim bir mektup olmasına adına,

C) Devletimiz ve insanımızın değerli fakat bereketli olmayan parası, mali mülkünü adına hepimizin aynı titizliği göstermemizin idraki adına.

D) Dr. Can (bazı mektuplar o yönde gelse dahi) DİN ADAMI degildi. FETVA vermez, veremez. Hukuk, iktisat vb. gibi bilmediği konularda, hatta teşhis koyma, reçete verme gibi uzaktan olmayacak konularda

"YAZMAZ"ı hatırlatmak için yazdım.

Aslında sizin için ürktücü olmasın diye, çalıştığı yere (öğrenci yurdu) geldiğinde içtiği iki çayın (20 krs) ücretini ısrarla cebinden ver-

ren, kilacı namaz için özel seccadesini kullanarak, "Yoksa öğrencilerin parasıyla alınan ki-

limin ipliklerini boyunda görmek istemem." diyerek kilimin kilını 40 yaran ve öğrenci kan-

tinindeki çayın bogazını yakmasından titreyen bir AZİZ'den bahsetmedim. Zira bahsetsey-

dim, muhabereci (Mamak) olarak yaptığı as-kerliği süresince bir keremci devlet telefonuy-

la "ÖZEL ALO" demediği gibi, kendisine ait bir not alırken cebinden çıkardığı şahsi kalemle yazdığından da bahsetmem gerekirdi.

manşeti ile ödeseñiz; Bu sefer de: "Reklam yapıyor!" derler.

Yüz karartıcı deyip öğretmenlikten menederler. Gizli bir günahı desifre etmiş olursunuz. İnsanlar: "Acaba daha nerele-

re borç takmıştır!" diyerek suizan edip gıy-bet günahına girerler.

Belki devlete olan borç bir şekilde ma-

tematiksel olarak ödenmiş olur. Hatta bir öğretmen olarak maasınızla nazaran bunu

fazlasıyla da ödüyorsunuzdur devlete. An-

cak yurda girdiğiniz o gün KASA AÇIK VER-

DİYE ve kayıt kabuldaki memur kardeşim

bunu CEBİNDEN tamamladıysa o zaman ne

olacak? Borç birey düzeyine imiş olacak. O

kişi bulunabilecek mi? Ya öldüyse, çocukla-

rına mı verilecek vs. vs.

Gördüğünüz gibi A.K hocam. Şu ana ka-

dar en ufak bir çözüm getiremediğim bu ko-

nuda 4 yılın en uzun cevabını yazıyorum.

Keşke bir depresyon ya da panik atakla gel-

seydiniz bana... Ama hukuk, fıkıh, adalet,

mizan gibi mevzular, özellikle kul hakkı ko-

nusu mektup, tatlı dil, teşhis ve tedavinin

çok üstünde... "Bir yaratıcı ve bir hesap gü-

nü var." dediğinizde işin rengi değişiveriyor.

Hangi hukuk sistemi olursa olsun bu inancı,

Evliyim; bir hayalin peşinde sürükleniyorum!

Rumuz: Yokluk, İstanbul

Öğretmenim. Altı yıllık evliyim. Önceleri bazı kural-larım, olmazsa olmazlarım vardı: ama artık hiçbir-şeyim yok... Yitiğim... Sanal'da tanıdığım bir hayal yüzünden hepsi... İki kere gerçeğe dönüştü bu hayal; ama aslında daha da hayal oldu benim için. Bir yılı geçti onu tanıyalı... Ve ben bir yıldır, ne kızımın geliş-me evrelerine şahit olabili-yorum, ne eşi mi anlamak is-tiyorum, ne de annemin be-nim için ettiği duaları göreb-i-liyorum. Ben aslında maz-lum, duygusal, merhametli, kimseyi kıramayan neşe do-lu, biraz da delidolu biriy-dim... Evet yalan söyledim; ama pembe yalanlardı bun-lar.. Sanki ben gitmişim yeri-me başka biri gelmiş.. Her

şeyi yapabilecek kadar gözü kara.. Daha neler ne-ler... Ben bir hayalin peşinden sürüklenip gidiyo-rum... O kadar çok ki aslında size anlatmak istedik-lerim... Biraz önce kaç zamandan sonra bir namaz kıldım... Evde yalnızdım... Ağladım... Kurtulmak isti-yorum bu chat hastalığından ve sanal/yalan dünya-dan. Rabb'ime dua ettim. 'Beni bana bırakma' de-dim... Kendimi öylesine aciz hissediyorum ki, hiçbir şeyini bilmiyorum o kişinin msn adresinden başka.. Ve günlerce saatlerce oturup bütün işlerimi bir yana bı-rakıp (yaklaşık bir yıldır) onun gelmesini bekliyorum msn'ye. Kurtulmak istiy-o-rum; ama başaramıyorum.. Olmuyor olmuyor... Dua edin ne olur. Hoşçakalın.

Dr. Can

Sevgili kızım. Ben hiç kimseye mektup yazmasaydım ve sadece bana gelen onbinlerce maili olduğu gibi neşredebilseydim. Sanırım en güzel hizmeti yapmış olurdum. Zi-ra ilişkiler konusunda "chat"ırdan yuvalar için gelen 100 mail'in 99'u chatla ilgili. Herkes kendinin ilk olduğunu ve kendi konuştuğu "herif" in farklı ve özel olduğunu sa-nıyor ve iddia ediyor. Aslında bu sadece şeytanın ve nefsinin fikri. Sonuç ise hep aynı. Yani=HÜS-RAN... Ailem gibi bir dergide yazı-yorsanız muhataplarınız inançlı ta-bii içlerinde senin gibi derin bilinç-li olanlar da var. Güzel evladım;

şeytanın dürbünü ile ciddi bir SE-RAP görüyorsun yavrum. Lütfen sana yakışanı yap. O msn adresini sil PC'inden ve kafandan. Ciddi bir tövbe et. Yuvana ve eski "vâhâ"na dön. Varsa eşinle ve çevreyle sorun-ların onları düzeltmek için çalış, ba-na yaz. Ama lütfen nereden bakar-san yanlış, üstelik boş ve yalan (sen de diyorsun) bir hayal için gerçek hayatını ve ahiretini heba etme. Umarım bu mail vesile olur. Kalple-ri yöneten, evirip/çeviren Allah'tır. Bana ötede sorarsa "Ben vazifemi yaptım uyardım" derim kurtulurum. Ama senin için endişeliyim. Lütfen bana güzel bir mail'le müjdeyi ver güzel kızım. Dua ve sevgilerle.

Bu sayıdaki yazılar, merhum Dr. Can'ımızın vefat etmeden önce yazdığı yazılardır.